

на роботу: але рѣчь ясна, що въ практицѣ добра зоря ксьондзі не на богато здасть ся и не буде вѣнь въ спроможности вѣдповѣсти заданю въ вдовольнучій способѣ, тымъ болѣе, коли всѣ тѣ транспорты робѣтниківъ на правду звернуть ся въ оденъ пунктъ на границу Параны и вытворять тамъ конкуренцію о заробки. Виждѣвъ ксьондзъ той ше и не довхавъ до Бразиліи и не знае тамошнихъ обставинъ зовсѣмъ.

Такъ отже стоимо передъ фактомъ, що люде идуть лишень для зарѣбковъ ажъ въ Бразилію, въ условія найбільше некористній, якій лише подумати собі можна. Годѣ придумати подвигу економічного, въ котрѣмъ бы було менше здорового змыслу якъ въ томъ. По прибытю до портѣвъ бразилійскихъ опадає емігрантѣвъ тѣмъ агентамъ, котрѣй тягнуть робѣтниківъ до рѣжныхъ плантаторѣвъ часами и звыжъ сто миль въ глубину краю. Робѣтниківъ законтрактовують звычайно на три лѣта, такъ що передъ уплывомъ того часу робѣтникъ не смѣе опустити свого пана. Панъ достарчає робѣтникови на рахунокъ его платы вікуалѣвъ и средствъ до жити, причѣмъ завше показує ся, що робѣтникъ виненъ панови; отжежъ и по трохъ лѣтахъ неразъ задля задовження не буде мѣгъ свого пана опустити. Той стосунокъ службовый не далеко утѣкъ вѣдъ невольництва. Наші люде занимають повѣтъ на меншкане тоті закратованій казармы, въ котрыхъ давнѣйше меншкали невольники-мурины, и въ котрыхъ по кутахъ еще лежать огидній кайданы.

Коли передъ кѣлькома лѣтами законтрактувавъ якийсь жидъ Гуцулѣвъ до работы до пана въ Румуніи, а панъ той дѣлаючи, що Гуцулы за границею жаднои справедливости не знайдуть, кривдивъ ихъ дуже, такъ они по чейю покинули того пана и утѣкли черезъ границу на нашу сторону. Могли утечи, бо Румунія граничить